

Hírforrás

Aktuális információk

Nógrád megye könyvtárosai számára

Salgótarján, 2002. május

16. szám

ÖRÖMÖK IS ÉRNEK BENNÜNKET...

Salgótarján Megyei Jogú Város Közgyűlése 2002. március 1-jétől visszaadta használatra könyvtárunknak a 2000-ben elvett terület egy részét. Ez a visszaadott tér a korábban lapozgatóként és zenei részlegként működő terület. A visszaadást könyvtárunk kezdeményezte és kérésünk meghallgatásra talált.

Az újból birtokbavett térnek hármas funkciót szánunk. Egyrészt itt kap helyet a Széchenyi-terves pályázaton nyert 10 számítógép, azaz itt alakítunk ki virtuális olvasótermet, ahol meg tudjuk oldani olvasóink internethasználati képzését is. A pályázati feltételeknek megfelelően 100 olvasót fogunk kiképezni internethasználatra. Magát a szolgáltatást egy évig ingyenesen vehetik igénybe olvasóink.

Ugyancsak ebben a térben helyezzük el helyismereti részlegünket, lehetővé téve ezzel a könyvtárhasználók, kutatók közvetlen hozzáférését a gyűjtemény valamennyi dokumentumához.

Könyvtárunk helyismereti gyűjtő munkája az 1950-es évek második felében kezdődött. Ma már igen jelentős gyűjteménnyel rendelkezünk, amelyben a könyvek, periodikák mellett mintegy százezer aprónyomtatvány, több ezer fotó, képeslevezőlap, szakdolgozatok, mikrofilmek stb. adnak információt megyénk, annak egyes települései életéről, történetéről.

A gyűjtemény eddig mindig raktárban volt elhelyezve, hozzáférni csak katalóguson és könyvtáron keresztül lehetett. Az új, olvasói térben való elhelyezés minden bizonnyal megsokszorozza majd e rendkívül fontos részleg használatát.

Könyvtárunk 1996 óta kiadója a Palócföld c. folyóiratnak. Kiadóként nekünk kell gondoskodnunk a szerkesztőség elhelyezéséről, működési feltételeinek biztosításáról is. A jövőben a Palócföld Szerkesztőség a visszakapott térben, de az olvasók által használt területektől elkülönítve fog működni.

Bízom abban, hogy mihamarabb befejezhetjük a hármas tagolású tér kialakítását, a helyismereti részleg költöztetését, s olvasóink kétéves szünet után ismételten birtokba vehetik azt.

Oroszné Katona Anna
igazgató

OLVASÁSFEJLESZTÉS – PEDAGÓGUSKÉPZÉS ORSZÁGOS KONFERENCIA

A Magyar Olvasástársaság (HUNRA), a debreceni Kőlcsey Ferenc Református TKF Anyanyelvi Tanszéke valamint Könyvtári Szakcsoportja és a Kritikai Gondolkodásért Egyesület (RWTC) a fenti címmel tartott meg éves konferenciát április elején Debrecenben.

Vendéglátóink a főiskola tanárai és diákjai voltak, és a két nap végig nagy figyelemmel és szeretettel figyelték óhajaikat, viselték gondjukat. Köszönet érte utólag is!

Az első nap plenáris ülésen a főigazgató, Dr. Csorba Péter köszöntő szavai után négy előadást hallgathattunk meg. A pápai református gimnázium igazgatója, Dr. Kálmán Attila előadásában - címe: Iskola és társadalom: ítéletek és elvárások – kifejtette: ma a diákoknak csupán egyharmada van a „helyén”, 1/3-a két léppel előbbre jár, a maradék kétharmad pedig csupán kullog a többiek után. Ezért ő jönnek tartja a korai szelekciót, ugyanakkor a korai szakosodásnak már nem híve. Vallotta: a gyerekeknek nem azt kell adni, amit kérnek, hanem amit kériük kellene. Ne engedjük tehát gyermekeinket a könnyebb ellenállás irányába, igenis követeljünk tőlük. A jövő iskoláinak feladatát négy pontban határozta meg: 1. megtanítani gyermekeinket gondolkodni, hogy ne lehessen manipulálni őket majdan; 2. megtanítani őket kommunikálni; 3. fejleszteni ízlésüket és végül 4. fejleszteni jellemüket.

Következő előadóként Dr. Nagy Attila olvasáskutatót hallgathattunk, aki Digitális vagy kulturális szakadék? címmel számolt be nekünk a középiskolások olvasási kultúráját vizsgáló újabb kutatási eredményeiről. Ebben bővebben hallgathattunk a mai 14/18 éves korosztály folyóirat-olvasási szokásairól, az általuk keresett és olvasott lapok minőségéről, kultúráközvetítő erejéről. Újra csak főlhívta figyelmünket a családi háttér, a szülők példamutatásának fontosságára, s az iskola feladatáról kiemelte: „Nem a teletöltött bögre, hanem a lágra lobbantott fákllya a pedagógia célja.”

A Tanító c. lap főszerkesztője, Dr. Szilágyi Imréné előadásában elemezte, hogy a '70-es évek szövegértési vizsgálatai a gyerekeknél még a szókincsre és a sebességre helyezték a hangsúlyt. A '90-es évek kutatásai arra irányultak, hogy mennyire váltak bensővé az olvasottak a gyerekekben. Az ő előadása már nagyon közelített a konferencia címében is jelzett témához: az olvasásfejlesztéshez alsó tagozaton. Előadása végén egy gyönyörű Weöres Sándor verselemzést hallgathattunk tőle, s szinte megelevenedett számunkra is a hívós Debrecenben a meleg nyári éjszaka a Ha nap süt a rétre... sorai által.

Dr. Horváth Zsuzsa olvasáskutatótól a legutóbbi évek nemzetközi olvasásvizsgálatainak eredményeiről kaptunk többek közt tájékoztatást. (Ezek a vizsgálatok és eredményeik jól nyomon követhetőek a hazai szakajtóban is: az Új Pedagógiai Szemle és az Iskolakultúra c. lapokban, a 2000 évtől találunk cikkeket a MONITOR, PISA, OECD felmérésekről, valamint a Vári Péter és munkatársai által végzett felmérésekről is). Aznapi utolsó előadónk is hangsúlyozta: az olvasásértés, szövegértés tanítása tan-

tárgyközi feladat, egyetlen tantárgyat sem lehet nevesíteni és egyszemélyben felelőssé tenni érte.

Némi kis szusszanásnyi szabad idő után Dinnyés József dalait hallgathatták az érdeklődők, majd az esti fogadásra készülődtünk. Előtte azonban még egy tavaszt idéző csodálatos kiállítás megnyitóján szorongtunk a főiskola dísztermében: Dr. Rácz-Fodor Sándor főiskolai docens (Baja) virágokról készült fotóiban gyönyörködhattunk. A kis herceg soraiból vett idézetek és a képeknek a szírvány színeit követő sorrendje emelte a szemképrázatot fotók nyújtotta élménnyel!

A főiskola igazán pazar vendéglátónak bizonyult: roskadásig telt hidegtalaj és finom italok vártak bennünket a rektor szíveslátó jószavai után, melyekkel megnyitotta a fogadást és baráti beszélgetésre invitált bennünket.

A következő napon az öt meghirdetett szekció jobbnál jobb előadásokat kínált, és a választást még az is nehezítette, hogy mindegyikben volt valami „kihagyhatatlan”. A Bartos Éva által vezetett „Olvasói és közművelődési szokások formálása” szekcióban lelkeskedő kedves előadást hallgathattam a debreceni Tóth Árpád Gimnázium könyvtárosa, Gyermáné Huga Ibolyától. Hasonló vizsgálatoknak vetette alá iskolája tanulóit, olvasási szokásaikat kutatva, mint amilyen vizsgálatot végeztünk mi is tavaly egy középiskolai tanármóvel. Jó volt látni, mennyire azonos szálon indultak gondolataink a felmérés során, mikre voltunk kíváncsiak, és milyen következtetéseket szűrtünk le további munkánkra vonatkozóan. Hallgathattunk beszámolót ugyanitt egy lakótelepi könyvtár életéről, munkájuk sokrétűségéről. Dr. Goda Éva, a könyvtári tanszék vezetője előadásában felvázolta a könyvtárosképzés hazai történetét, s megtudhattuk tőle: jövőre lesz 40 éve, hogy ez a képzés elindult.

Két előadás közötti szünetet kihasználva átmentem az „Olvasásfejlesztés a kisiskolásoktól az érettségig” című szekció munkájába belehallgatni. Itt már nem annyira könyvtárosok, mint inkább pedagógusok voltak az előadók: alsó tagozatos tanító, középiskolai magyar tanár, tanítóképzős főiskolai tanárok munkájába kaptunk betekintést, melyet a szövegértés tanítása illetve a szövegértés tanításának tanítása kapcsán végeznek. És itt már nem csak könyvtárosként, az RWTC –módszer (olvasásfejlesztés könyvtárhatalmával a kritikus gondolkodás érdekében: röviden ez a program lényege) lelkes híveként, hanem két, olvasással éppen még csak ismerkedő, barátkozó gyermek anyjaként is figyeltem szavaiikat. Számtalan lelkes előadó, gyakorlati eredmények és sikerek beszámolóinak sora hangzott el a délelőtti folyamán ebben a szekcióban is.

Sajnos, a délutáni, összefoglaló plenáris ülést az utazás miatt nem állt módunkban megvárni, de így is számtalan remek gondolatot, ötletet, hasznos tudással és tapasztalattal jöttünk el Debrecenből annak reményében, hogy minden-napi munkánk során minél többet hasznosítunk majd az ott hallottakból.

Máté Lászlóné

Új pótlejegyzék készül a nyilvános könyvtárak jegyzékéhez

A legutóbbi kiegészítő jegyzék adataival együtt Nógrád megyében jelenleg 69 könyvtár szerepel a jegyzéken, tudásunk szerint további 4 jelentkezőt, de a benyújtott kérelmek valamilyen hiányossága folytán pillanatnyilag elutasították. Remélhetőleg a hiányok pótlása után hamarosan őket is a jegyzéken találjuk.

Sajnos még mindig magas azoknak a könyvtáraknak a száma, amelyek meg sem próbálkoztak a jegyzékre kerüléssel, annak ellenére, hogy ezáltal olyan támogatási lehetőségektől esnek el, mint az érdekeltségénövelő támogatás, a felzárkóztató támogatás és más minisztériumi pályázatok. Úgy tapasztaljuk, hogy éppen az amúgy is nehéz helyzetben lévő, nagyjából részben közigazgatásban működő kistélepek esnek ki így a támogatásból, de vannak más kategóriájú községi könyvtárak is.

Úgy véljük, fontos lenne mindenféle lehetőség kihasználása, hiszen a könyvtárak számára egyébként sincs túl sok támogatási lehetőség.

A Könyvtári Intézet tájékoztatása szerint 2002 év második felében új kiegészítő jegyzék készül, ez alkalmat kínál mindazoknak, akik még nem nyújtották be jelentkezésüket.

Újfént kérjük a kollégákat, hogy kérjék a fenntartót a felkerüléshez szükséges intézkedések megtételére, mivel a jelentkezést csak a könyvtár fenntartója nyújthatja be.

A jelentkezés feltételeit a Kormány 64/1999. (IV. 28.) Korm. rendelete határozza meg: A feltétel a következő: A kérelmet a fenntartó nyújtja be, melyhez a könyvtár érvényes alapító okiratát és vezetőjének nevét el kell küldeni a Könyvtári Intézet címére:

Budapest, Budavári Palota F épület, 1827. Ott a benyújtott dokumentumokat tartalmi és formai szempontból ellenőrzik, kérik az esetlegesen hiányzó adatok pótlását. Az ellenőrzött iratokat a Könyvtári Intézet az Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumába továbbítja.

A jegyzékre kerüléssel kapcsolatban vagy más egyéb szakmai kérdéssel kapcsolatban segítségért könyvtárunk módszertani osztályán Ferik Ibolyához vagy Nagy Mónikához lehet fordulni telefonon:

Telefon: (32)416-777/118-as mellék.

Bízunk abban, hogy hamarosan minden Nógrád megyében működő könyvtár neve szerepelni fog a jegyzéken.

(ibi)

KÖNYVAJÁNLÓ

KI KICSODA NÓGRÁDBAN...

"...avagy hány jeles nógrádi személy képviseli régiókat Szlovákiában, Európában vagy a világon? Hány filozófus, egyházi személy, politikus, közigazdász, jogász, vállalkozó, kutató, történész, tanár, orvos, művész vagy sportoló avagy más személyiség született, tanult, tevékenykedett vagy jelenleg tevékenykedik Nógrádban? Ezekre a kérdésekre részben választ kaphat az olvasó ebből a könyvből, amelyet éppen a kezében tart." Ezekkel a szavakkal ajánlja figyelmünkbe művét a szerző, a losonci születésű zenetanár, publicista, kultúrológus.

Mostani kötete a történelmi Nógrád megye szlovákiai részén élő jeles személyiségek enciklopédiája, a legfrissebb adatokkal kibővített változata az 1995-ben megjelent *Osobností Novohradu* (Nógrád személyiségei) című kötetének. A most megjelent kötet az életrajzok mellett kevés kivétellel fényképeket is közöl az ismertetett személyekről. Ismerteti munkásságukat, fontosabb műveiket. Emellett az egyes személyekről, tevékenységükről válogatott bibliográfiát is közöl.

Politikusok, írók, zenészek, énekesek, ugye mind ismerős? Duray Miklós, Mária Őričková, Milán Ferko, Csáky Károly, Mária Hajková, Tibor Koblicsek, Lóska Lajos, Hana Ponická, Szvorák Katalin és még sokan mások... Jó böngészést!

A könyv megvásárolható a Balassi Bálint Megyei Könyvtárban. Tel.: (32) 311-417

*Ki kicsoda Nógrádban 1999-2000 / Mihály Ferenc. - Praha : Ipe!, 2001. - 187 p. ; 25 cm
ISBN 80-901767-6-3 fűzött: 2000,- Ft*

F.I.

GYERMEKKÖNYVNAPOK 2002. május 24-26.

MILLENÁRIS PARK

Több mint egy évtizedes szünet után ismét lesz gyermekkönyv-akció. Az Olvasás Éve keretében ezt a programot a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése szervezi, amely a gyermekkönyvkiadással és e kiadványok értékesítésével foglalkozó cégek bemutatkozására.

A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma és a Nemzeti Kulturális Alapprogram az Olvasás Éve jegyében támogatást nyújt a Gyermekkönyvnapok megszervezéséhez.

A Millenáris Parkban, a középén végig nyúló sétányon 20-25 pavilon felállítására kerül sor.

A Gyermekkönyvnapok ideje alatt több színpadon, közönséget vonzó programot szerveznek. Meghívják írókat, fellépnek gyermekműsorokkal neves előadók, bábszínjátékosok, zene- és táncgyűttesek. A Gyermekkönyvnapok újbóli életre hívása az egész könyvszakma alapvető fontosságú érdeke, hiszen az a cél, hogy a mai fiatal generáció ugyanolyan bensőséges viszonyba kerüljön a könyvvel ezen akció során, mint az ünnepi könyvheteket felkereső, látogató felnőttek, tehát hogy a gyermekek és fiatalok is könyvszerető felnőttekké váljanak.

A szervezők nagyon örülnének, ha az idei Gyermekkönyvnapokon résztvevő könyvkiadók és könyvkereskedők előmozdítanák e rendezvény sikerét, s ezáltal azt, hogy ezen akció hagyományteremtő legyen.

Forrás: www.mkke.hu/gyermek.html

MESEMONDÓ VERSENY MIHÁLYGERGÉN

Mindig örömmel teszünk eleget annak a meghívásnak, ha gyerekprogramra, rendezvényre invitálnak bennünket. Ezúttal a mihálygergei művelődési ház és könyvtár mesemondó verseny zsűrijébe hívtak meg bennünket.

A versenyre két szomszéd „vár” Mihálygerge és Egyházasgerge iskolásai neveztek be igen szép számmal. A közel 20 fős mezőny jelentősnek tekinthető, különösen, ha figyelembe vesszük, hogy a két kistelepülés iskolájában összesen sincs 100-nál sokkal több gyerek.

A versenyen szinte minden korosztály képviseltette magát az elsősöktől a nyolcadikosokig. A mezőny eléggé kiegyenlített volt, bár az ötödikesek tettek ki magukért a leginkább.

A versenyt a legkisebbek kezdték és a legnagyobbak zárták. Valamennyi versenyző nagyon alaposan felkészült és örömmel láttuk, hogy kivétel nélkül valamennyien nagy élvezettel és átéléssel adták elő meséjüket. Nyomát sem tapasztaltuk a „felolvasásízű” monoton mesemondásnak. A mesék az első pillanattól éltek, és valamennyien kíváncsian vártuk a már ismert vagy teljesen ismeretlen fordulatokat, csattanókat.

A mesék megválasztása is nagyon sikeres volt, minden esetben illett a mesemondók személyiségéhez. A választás szempontja volt nyilván a mese előadhatósága is. Hallottunk műmeséket is, de többségében a népmesék illetve a népmese feldolgozások domináltak. Többségében a vidám, csattanóval záruló tréfás mesék szerepeltek a repertoárban, de elhangzott eredetmese is. Nagy meglepetésemre csupán egyetlen tündérmese hangzott el. Örömmel hallottam a már ismert mesék mellett szűkebb pátriánk mesekincséből válogatott meséket. Rácsodálkoztunk a számunkra eddig teljesen ismeretlen cigánymesék világára.

A produkciók között igen nehéz volt a rangsorolás. Az előadott műsorszámok kivétel nélkül nagyon igényesek voltak, alapos felkészülésről, felkészítésről tanúskodtak. A szereplő gyerekek szemmel láthatóan meseszerető és -értő előadók voltak, többen valószínűleg nem először szerepeltek hasonló versenyen. Néhányan kiemelkedő tehetségről tettek tanúbizonyságot.

Mivel végső soron versenyen vettünk részt, díjazni is kellett a résztvevőket.

A szervezők jóvoltából elég sok díj állt rendelkezésre, így mind a 4 korcsoportban kioszthattunk 1-2-3. helyet és egy különdíjat. Emellett minden résztvevő kapott egy kis ajándékot a felkészülésért.

Akiket nem tudtunk díjazni, de nagyon megérdemelték volna, hiszen a sikerben nagyon nagy részük volt, a felkészítő pedagógusok, szülők és nagyszülők, akik segítettek, biztatták a gyerekeket. Akik nem sajnálták az időt arra, hogy meséljenek a gyerekeknek, megismertették és megszerettették a gyerekekkel a mesék világát. A mesékét, ahol a szegényember legkisebb gyerekéből is lehet királyfi, ahol a józan ész és a furfang többet ér, mint a fegyverek ereje vagy a gazdagság. Ott, ahol a szerelem ereje hegyeket mozgathat meg, ahol a jó mindig elnyeri jutalmát és a gonoszság mindig legyőzetik. A mesék végigkísérik életünket és velük a mesékből nyert remény, hogy minden rossz jóra fordulhat, hogy mindig van aki segít, akkor is, ha a végső győzelmet mégis nekünk kell megívunk.

Sajnos ma egyre kevésbé számít értéknek a családi mesélés, hiszen rohan a szülő és rohan a gyerek is. Egyszerűbb a gyerekeknek bekapcsolni a tévét vagy a videót. Import rajzfilmeket nőnek fel, nemcsak nem ismerik, nem is lehet bennük felébreszteni az igényt a (magyar) népmesék és az általuk közvetített értékek iránt. Az egyik mesében hallottuk, (csak emlékezetből idézem, valószínűleg nem pontosan) hogy csak az a nemzet lehet naggyá, amely megőrzi hagyományait. Ezzel mélységesen egyetértünk és bízom abban, hogy a mihálygergiek példája nem egyedi, sok családban, iskolában őrzik és ápolják a mesélés hagyományát, és reméljük tovább örökítik a mesék szeretetét.

Ferik Ibolya

SAKFEÜGYELET

INDUL A SAKFEÜGYELET...

Sok évi szünet után a nemzeti kulturális örökség miniszterének 14/2001.(VII.5.) NKÖM rendelete alapján újra indul a könyvtári szakfelügyelet.

A könyvtári szakfelügyelet elsődleges célja - a miniszter ágazati felügyeleti jogkörének érvényesítése mellett - a könyvtárak és a könyvtári tevékenység fejlesztése, a szakmai munka színvonalának emelése.

A vizsgálódások során a szakfelügyelők így ellenőrzik és értékelik az egyes könyvtárak

- szakmai tevékenységét
- a könyvtárak működési feltételeinek biztosítását
- a tematikai fejlesztések helyzetét
- a könyvtári tevékenységről és a könyvtári alkalmazottakról szóló jogszabályok érvényesülését
- a nyilvános könyvtári alapkövetelmények és alapfeladatok teljesítését
- a dokumentumok védelmével és nyilvántartásával kapcsolatos szabályok érvényesülését
- a központi költségvetési támogatások felhasználását
- a könyvtári szakmai irányelvek, normatívák, szabványok és szabályzatok betartását
- a könyvtári szolgáltatások minőségét
- a könyvtár részvételét a könyvtári rendszerben, illetőleg az Országos Dokumentum-ellátási Rendszerben.

Megyéinkben áprilisban indult el a vizsgálódás. Augusztus 31-ig 10 települési könyvtárba szeretnénk eljutni. Reményeink szerint szeptember eleje és december vége között újabb tíz intézmény fog sorra kerülni.

Bízunk abban, vizsgálódásaink elősegítik majd, hogy könyvtáraink egyre jobban megfeleljenek a könyvtári törvényben megfogalmazott és a lakosság könyvtárakkal szembeni elvárásainak.

Arra kérek minden kollégát segítse szakfelügyelőink munkáját.

*Oroszné Katona Anna
igazgató
vezető szakfelügyelő*

A szakfelügyelet ellenőrzések menetrendje augusztus 31-ig

Bárna Községi Könyvtár	Bárna	április 23.	Ferik Ibolya
Általános Iskola és Könyvtár	Cered	április 23.	Györiné M. Anikó
Általános Iskola és Községi Könyvtár	Karancsalja	április 25.	Pádár Lászlóné
Klubkönyvtár	Szirák	május 7.	Ferik Ibolya
Községi Közművelődési és Iskolai Könyvtár	Vanyarc	május 7.	Györiné M. Anikó
Kultúrotthon - Könyvtár Vizslás	Vizslás	május 14.	Pádár Lászlóné
Községi Könyvtár	Kálló	május 31.	Ferik Ibolya
Községi Könyvtár	Erdőkürt	május 31.	Györiné M. Anikó
Községi Könyvtár	Szuha	június 4.	Pádár Lászlóné
Etes Községi Könyvtár	Etes	június 11.	Györiné M. Anikó

KÖLCSÖNÖZZÜNK EGYMÁSTÓLI

Kellemes élményemet szeretném megosztani a Hírforrás olvasóival. Az utóbbi időben többször is előfordult, hogy tanulmányaimhoz olyan könyvre, irodalomra volt szükségem, ami a mi könyvtárunk állományában nem található meg. Ezért könyvtárközi kölcsönzést kellett igénybe venni.

Nagyon kellemes meglepetést okozott, hogy a kérés leadása után néhány (3) napon belül kezembem tarthattam a kért könyvet. Hol van már a több hetes, hónapos átfutási idő.

Az ODR számítógépes adatbázisa és annak használati szabályzata nagyon meggyorsítja az eljárást, hiszen a Interneten keresztül a kérő könyvtár bepillanthat bármely ODR-tagkönyvtár adatbázisába. A kérést csak oda továbbítja, ahol valóban megtalálható a kért dokumentum. Az adatbázisban az egyes könyvekről azt is meg tudjuk nézni, hogy milyen azoknak a státusza, azaz kölcsönözhető-e. Ily módon rengeteg fölösleges idő megtakarítható, elkerülhető a kéréslapok vég nélküli kerítése a különböző könyvtárak között.

Szintén gyorsítja az eljárást az is, hogy ha az egyik könyvtár valamilyen ok miatt nem tudja szolgáltatni a kért dokumentumot 3 napon belül köteles a kérést továbbítani a következő könyvtárba.

Tehát a korszerű technika és a felgyorsított eljárás révén gyorsabban juthat az olvasó a számára szükséges irodalomhoz.

Ami a legfontosabb, hogy ezt a szolgáltatást nemcsak a nagy könyvtárak olvasói vehetik igénybe, hanem a rendszer bármely pontján a legkisebb könyvtárba beiratkozott olvasó is. A könyvtár a kérést a megyei könyvtárba továbbíthatja, ha a megyei könyvtár rendelkezik a kért anyaggal, akkor postafordultával már küldheti is, ha pedig nem, akkor elindulhat a kérés az Interneten.

Az eredményt pedig az olvasó napokon belül a kezében tarthatja, használhatja.

Ferik Ibolya

Informatikai Tudakozó

Nemrégiben kezdte meg működését az Interneten és telefonon keresztül elérhető Informatikai Tudakozó. Az Informatikai Tudakozó egy olyan közhasznú információs központ, amely informatikai kérdésekben nyújt segítséget az érdeklődő számítógéphasználók számára. Az új tudakozó csak magáncélú felhasználás kapcsán, cégek és termékek népszerűsítése nélkül ad az érdeklődők számára általános jellegű információkat, ingyenesen. Az Informatikai Tudakozó minden nap 8-23 óra között működik, és a www.infotudakozo.hu webcímen, illetve a 06-1-432-1000-es telefonszámon keresztül érhető el. Weben történő érdeklődés esetén az oldalon lévő űrlapon leadott kérdésre e-mailben adnak választ a központban dolgozó szakértők, lehetőség szerint azonnal, de legkésőbb a következő napon.

Elektronikus könyv

Mi az e-könyv?

Az e-könyv (e-book) elektronikus formátumú könyvet jelent.

A papíralapú könyvektől eltérő tulajdonságaik miatt az e-könyvek olvasása új élményt jelent (hiperhivatkozásokkal megsokszorozható tartalom, kereshetőség, szöveghiemelés, megjegyzések hozzáfűzése). További előnyeik a nyomtatott kiadványoknál jelentősen alacsonyabb árak, földrajzi korlátok nélküli elérhetőségük. Tartalmuk gyorsan frissíthető, s ebben a formában olyan művekhez is hozzájuthatunk, amelyek nyomtatásban még vagy már nem kaphatók.

E-könyv vásárlásakor egy linket kapunk, amelyre kattintva a korábban már letöltött olvasóprogram a könyvet automatikusan számítógépünkre tölti, s ott azonnal olvashatóvá válik.

Az elektronikus könyvek a szerzői jogok védelme érdekében másolásvédelemmel ellátottak. E-könyvet kinyomtatni, továbbküldeni, fájlként másolni abban az esetben lehetséges, ha az adott könyv kiadója a mű oldalainkra történő felhelyezéskor ehhez hozzájárulását adta. Az elektronikus könyvekkel való ismerkedést először ingyenes részletekkel vagy teljes, szintén ingyenes e-könyvek letöltésével javasoljuk.

Az e-könyvek olvasásához külön erre a célra rendszeresített ingyenesen letölthető olvasóprogram (Adobe Acrobat e-book Reader szükséges, melyet a vásárlás előtt ingyenesen le lehet tölteni).

MOBIL E-KÖNYV

Mi a mobil e-könyv?

A mobil e-könyv olyan elektronikus könyv, amely kéziszámitógépre (palmtopra) telepíthető. Az olvasáshoz itt is egy ingyenes Olvasóprogram (Mobipocket Reader) letöltésére van szükség.

Választhat a mobil e-könyvek olvasására alkalmas készülékek közül is.

OLVASÁSRA AJÁNLUJUK!

Závada Pál új regénye

A Könyvfesztiválra megjelent Závada Pál új könyve a Milota. Kíváncsian várjuk, hiszen a Jadviga párnája itthon és határainkon túl is nagy sikert aratott. Rövid idő alatt több kiadást is megért, egymás kezéből kapkodva olvastuk. Nagyon gyorsan elkészült a filmváltozat is. Reméljük az új regény sem okoz csalódást. A vásárlói vélemények a fokuszonline szerint ötcsillagosként értékelik.

Milota / Závada Pál. - Budapest : Magvető, 2002. - 720 p.

*Závada Pál új regénye egy 67 éves férfi és egy 34 éves nő egymást faggató, egymásban tükröződő testamentuma. Milota György utoljára meséli el életének, családjának, szerelmeinek, falujának történeteit és legendáit, a méhészet és máktermesztés fortélyait – miközben Roszkos Erika megpróbál a maga zsákutcába jutott életében eligazodni.

Tartalom:

A Milota különleges családregény: a két elbeszélő hol ugyanarra az élményre közelít, hol évszázadokra eltávolodik egymástól – míg mézevők és morfinisták, tótok és magyarok, kivándorlók és betelepülők, szeretők és házastársak, barátok és ellenségek, apák és fiúk sorsa egyetlen füzérré fonódik. A mesélők pedig úgy válaszolják meg egymás emlékezéseit, hogy szavaik az 1997-es Pünkösdtől keringik körül. Eközben kipattannak a mézelő akácfürtök, és kibontják majd szirmukat a mákvirágok.

*forrás: www.fokuszonline.hu

ÚJ INFORMÁCIÓHORDOZÓK - VIRTUÁLIS TÖRTÉNELEMÓRA?

A Könyvtári kis híradóban, a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei könyvtárak lapjának legutóbbi 2002. márciusi számában bukkantam rá Budavári Klárának CD-ROM-ok használata a gyermekkönyvtári foglalkozásokon című írására.

A szerző, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár egyik kerületi könyvtárának gyermekkönyvtárosa írja le tapasztalatait arról, hogy hogyan használják fel a számítógépet és az új ismerethordozókat foglalkozásaik színesítésére. A cikk felkeltette figyelmemet és böngészni kezdtem az Interneten, megpróbáltam többet megtudni az ajánlott CD-ROM-okról. Annál is inkább, mivel nemcsak könyvtáros vagyok, hanem anya is, így talán kettős szerepemből fakadóan is érdeklődéssel nézgettem a kínálatot.

Engem elsősorban az Enciklopédia Humana Egyesület által kiadott a magyar történelmet az őstörténettől a XX. századig átölelő ENCYCLOPAEDIA HUMANA HUNGARICA sorozat ragadott meg. A tervezett kilenc részből eddig nyolc jelent meg, a kilencedik pedig kiadás előtt áll. A szerkesztők, összeállítók így fogalmazták meg tevékenységi körük célját és lényegét:

„A széles értelemben vett művelődéstörténet számos ágát magában foglaló művek felölelik a történelem, nyelvtörténet, irodalomtörténet, művészettörténet, zenetörténet, tánc történet, vallás- és egyháztörténet, történeti földrajz, történeti néprajz szempontjából a magyarság történelmének egymást követő korszakait a kezdetektől a második évezred végéig.”

Ennek szellemében állították össze a magyar történelmi CD-ROM sorozatot:

A sorozat tagjai:

1. Emese álma. A magyar őstörténet és az államszervezés kora (a kezdetektől 1038-ig)
2. A Vazul-ág. Árpád-házi királyok Szent István után (1038-1301)
3. A lovagkirályok. Az Anjou- és a Zsigmond-kor (1301-1437)
4. Pannon reneszánsz. A Hunyadiak és a Jagelló-kor (1437-1526)
5. Kereszt és félhold. A török kor (1526-1699)
6. A kétféjű sas. A Habsburg uralom (1699-1790)
7. Haza és haladás. A reformkortól a kiegyezésig (1792-1867)
8. Kettős kötéldés. Osztrák-Magyar Monarchia (1867-1918)
9. Magyarok a XX. században (1918-2000) előkészület alatt

Nemcsak könyvtári foglalkozásokhoz, hanem a történelemtanuláshoz és tanításhoz is hasznos segédanyag lehet. Mivel többféle eszközt, vizuális és hanghatást is felhasznál, látványosabb, élményszerűbb lehet az önálló ismeretszerzés is. Az olvasást és a tanulást nem helyettesítheti, de mindenképp sokoldalú, jól használható kiegészítője lehet az iskolai tananyagoknak, mivel olyan aspektusokra, érdekességekre is rávilágít, amire a tanítási órán már nincs idő.

A sorozat számos hazai és nemzetközi kiállításon szerepelt és mindenütt nagy sikert aratott.

Egyébként is érdemes ellátogatni erre a honlapra, megismerkedni az Enciklopédia Humana Egyesület tevékenységével, kiadványaival. A fenti sorozaton kívül más kiadványai is vannak, többek között az Egyesület adja ki a már 6. kötetnél tartó Magyar Kódex sorozatot is.

„Az Árpád-kori történelem multimédiás feldolgozása mind a diákok, mind a tanárok számára gazdag tárgyi, képi és írott forrásanyagot biztosít a magyar történelmével való megismerkedéshez.”

A fent említett interaktív CD-ROM első két része történelmi fejezeteinek Internetre alkalmazásával született az Árpád-kor színes feldolgozása. A szöveges leírásokat kinagyítható képek illusztrálják. Az esszészerűen megfogalmazott komplex ismeretek segítséget nyújtanak a lényeg megragadására, ugyanakkor a lexikonszerű címszavak a legapróbb részletekhez is elvezetik az érdeklődőket.

Csak remélni tudom, hogy ezek az eszközök nemcsak az érdekesség, hanem a mindennapi használat szintjén is eljutnak a könyvtárakba és az iskolákba.

Ferik Ibolya

Az Olvasás Éve – a rendezvények tükrében – a könyvtárosok szemével

Hamarosan véget ér az egy éve tartó nagyszabású programsorozat, Az Olvasás Éve, amit a könyvtárak, könyvtárosok, olvasók, könyvet, olvasást kedvelők, kicsik és nagyok egyaránt sokféle módon köszöntöttek szerke az országban. A könyvtári szaksajtó, megyei hírlevelek, kiadványok, programfüzetek rendszeresen beszámoltak, hírt adtak ezekről a megmozdulásokról. Az olvasást népszerűsítő könyves ünnepek helyszíne általában a könyvtár volt, s szervezői általában könyvtárosok voltak.

A tudósításokból is kitűnik, hogy teljesen más helyzetben van az a könyvtáros aki egy kisteleptülés, egy nagyobb község, egy kisváros vagy egy nagyváros lakosságát akarja megmozgatni, könyvtárába becsalogatni. És más annak a kollégának a helyzete aki egyedül vállalja fel az egész ügyet egy kis faluban. Megint más feladatot jelent egy nagyobb város könyvtárának munkatársaként, egy csoport tagjaként szervezni, segíteni a rendezvények lebonyolítását.

Az egyes szinterek más-más kondíciókkal, technikai felszereltséggel, anyagi fedezettel, támogatással rendelkeznek. És az adott helyzet vagy előmozdítja vagy hátráltatja tevékenységüket, meghatározza hangulatukat, mindennapjaikat és kihat a munkájukra.

Nézzük milyen programokkal népszerűsítették kollégáink az olvasást szerke az országban.

Csokorba gyűjtöttük a különféle megyei könyvtári hírlevelek, hálózati híradók ide vonatkozó közléseit, abból a célból, hogy felkeltstük kollégáink figyelmét, hogy ötletet adjunk - másképp is lehet, ha van hozzá kedvünk, pénzünk, na meg merszünk! Nem a hivatalos programokról szeretnénk tájékoztatást adni, hanem azokról a rendezvényekről, amelyek általában helyi kezdeményezések, valamilyen formában példaeértékük lehetnek, s egyfajta kreativitást, kezdeményezőképeséget feltételeznek.

Megfigyelhető, hogy a jól bevált, hagyományosnak nevezhető rendezvények jellemzőek ország szerke, s ezek alkotják például egy programsorozat gerincét:

könyvbemutatók, kiállítások, gyermekfoglalkozások, előadások, (még) író-olvasó találkozók (is)!

Ezekről a rendezvényekről nem szeretnénk bővebben szólni, mert mindenki számára ismertek.

Bátran kimondhatjuk, hogy szívesebben szerveztünk gyerekeknek, iskolás csoportoknak programot, mint felnőtt közönségnek.

Még mindig nagyon népszerűek a versmondó és mesemondó versenyek, ezt érdekesebbé, vonzóbbá tehetjük a kisgyerekek számára például egy varázsfotállal. Mert aki abba belel, annak úgy megered a nyelve, hogy gyönyörűen tud majd mesélni. Főleg óvodások és alsó tagozatos tanulók körében népszerű, feszültségoldó hatású.

Kiállításokat is előszeretettel rendezünk gyerekek munkáiból. Még mindig divat a kedvenc mesehős, regényhős lerajzoltatása, s az alkotások kiállítása. De készíthetünk kiállítást a gyerekek kedvenc Kéndertojás figuráiból, játékaiból. Vonzó a kisgyerekek körében és biztosan szívesen vesznek részt a gyűjtésben is.

Még egy kedvelt téma: Ilyen legyen a XXI. század gyermekkönyvtára! illetve Milyen legyen a XXI. század gyermekkönyvtára? Írd le vagy rajzold le!

A tapasztalatok alapján igen nagy sikere van azoknak a kiállításoknak ahol bevonjuk a gyűjtésbe a lakosságot, az olvasókat. Felhívjuk a figyelmüket, hogy hozzanak be a könyvtárba régi fényképeket, emléktárgyakat, eszközöket, s ezekből rendezhetünk helyi történelmi kiállítást (pl. a Salgóbanán megrendezett nagy sikerű kiállítás) Vagy a családi könyvtár régiségei, ritkaságai, érdekességei is jó anyagként szolgálhatnak.

Szót szeretnénk ejteni azokról a programokról, amelyek merőben eltérnek attól amikről eddig hallottunk, csináltunk, rendhagyóak, esetleg formabontóak is, s némelyik hallatán talán meg is hökkenünk egy kicsit.

Olvastunk mesemondó versenyről nagymamák részére, ingyenes szombati családi Internetezésről, alkotó olvasók találkozójáról, ahol amatőr „írók”, „költők” olvasták fel műveiket.

Több helyen adományoztak „Az év olvasója” címet a legtöbbet olvasó felnőtt illetve gyermek részére. Ez lehet egy emléklap, kisebb ajándék is, amely átadható akár hétköznapi nyitvatartási időben, vagy egy nagyobb rendezvényhez kapcsolódva, ünnepélyes keretek között is.

Több könyvtár jól bevált akciója az amnesia nap vagy amnesia hét: a késedelmesen visszahozott

dokumentumokért a könyvtár nem számol fel késedelmi díjat - büntetés nélkül vissza lehet hozni olyan könyveket is , amelyek már évek óta az olvasónál vannak . Sőt még az adminisztráció nélkül elvitt dokumentumokat is büntetlenül be lehet dobni egy dobozba.

Hírt kaptunk olyan rendezvényről is, amikor ismert személyiségek bemutatták kedvenc olvasmányaikat, felolvastak kedvenc könyveikből, novelláikból, elszavalták kedvenc verseiket. Természetesen az ilyen jellegű program már alapos szervezettséget igényel .

Az Olvasás Éve kapcsán több intézmény beszámolt arról, hogy olvasómaratonot rendeztek.

Ez azt jelenti, hogy előzetes bejelentkezés alapján bárki felolvashatott kedvenc könyvből, regényéből, elbeszéléséből. Egymás után, folyamatosan. A lényeg a folytonosság! Nem lehet megállni, nincs szünet! Kezdsésként érdemes helyi közismert személyt felkérni, egy-egy tures félórában a könyvtárosok is „beugorhatnak” . A szervezők szerint óriási siker, rengeteg jelentkező volt. A rendezvények az éjszakai órákban vagy hajnalban értek véget; s végig volt hallgatóság is. Természetesen ez is nagyszabású rendezvény, komoly előkészületet igényel, de sok embert meg is mozgat!

Kedves kollégák, hallottak már éjszaka is nyitva tartó könyvtárról? Ugye nem? Pedig egy-két könyvtárban megcsinálták! És nem kevés sikerrel.

Az egyik fővárosi gimnázium könyvtáros-tanára kis éjszakai könyvtárlátogatásra hívta tanulóit - természetesen a szülők beleegyezésével és tudtával. Kötelező kellék volt a hálósák. A résztvevők jóvoltából könyves piactérré változott az olvasóterem.

Késő éjszakáig folyt a disputa, az eszmecsere könyvekről, olvasmányokról, folyóiratokról, és az élet nagy dolgairól. Volt könyvtártervezés rajzban és szóban, amikor igencsak elszabadult a gyerekek fantáziája.

Egy másik könyvtár éjszakai nyitva tartásról számolt be. Működtek a már megszokott szolgáltatások , de természetesen mindenhol elő kellett rukkolni valami plusszal, amire azt mondhatja a kedves olvasó, hogy ezért érdemes bemenni a könyvtárba este 11-kor!

Volt jóda, boszorkánykonyha - természetesen könyvekkel. Nagyon fontos volt meghívni egy-két nevezetes személyt, akiknek a neve szintén vonzó lehetett az olvasók számára. A késő esti író-olvasó találkozó gyertyafénnyel meghitt hangulatot teremtett. Éjfélkor zsiros kenyérral és teával kínálták a vendégeket, s még hajnalig tartott a filmvetítés, felolvasás, zene.

Az Olvasás Éve tehát a vége felé közeleg, de olvasás-népszerűsítő tevékenységünk nem ér véget, hanem tovább folytatódik.

Reméljük felkeltettük kollégáink érdeklődését, figyelmét. De az is jó, ha ötletet adtunk egy-egy rendezvény megszervezéséhez. Valószínű, hogy megyénk valamennyi könyvtárában történtek sikeres programok, események - csak nem tudunk róla. Ezért is szeretnénk, ha tájékoztatnának bennünket egy-egy jól sikerült rendezvényről illetve arról, hogy ki hogy csinálja, kinek milyen gondoljai, nehézségei vannak . Szívesen helyt adunk véleményeknek, megnyilatkozásoknak, várjuk hozzászólásaikat a témában és bármivel kapcsolatosan!

Nagy Mónika

SZAKMAI KIRÁNDULÁS BUDAPESTEN

Egyesületi terveink között szerepel a megszépült Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár meglátogatása. 2002. június 1-én, szombaton 9 órakor nyílik lehetőségünk a Szabó Ervin Könyvtárral történt egyeztetés alapján a programra. A könyvtárlátogatás után pedig ellátogatnánk a Millenáris Parkba és megtekinthetjük a kiállítást.

A programra szeretettel várunk minden érdeklődő könyvtárost! Természetesen családtagot, barátot, ismerőst lehet hozni!

Részvételi díj: egyesületi tagok részére: 1.100,- Ft
(ha az egyesületi tag az éves tagdíj első részletét már befizette)

Egyesületen kívülieknek: 1.300,- Ft

Belépő a Millenáris Parkba csoportosan: 700,- Ft

A befizetés helye: INFO-TÁR-SALGÓ, Balassi Bálint Megyei Könyvtár; telefon: 32/300-223

Indulás: 2002. június 1. szombat, 6 óra 30 perc Balassi Bálint Megyei Könyvtár

Érkezés: kb. 20 óra és 21 óra között

Legalább 40 fő jelentkezése szükséges ahhoz, hogy különjáratot fogadjunk.

MKE Nógrád Megyei Szervezete

A könyvtáros szerepe a változó társadalmi környezetben

Szakmai tanácskozás a Magyar Könyvtárosok Egyesülete szervezésében

2002. április. 10. Szentendre

A beszélgetést vezették: Biczák Péter, a Pest Megyei Könyvtár igazgatója, Dr. Dippold Péter, a Könyvtári Intézet igazgatója, Dr. Ambrus Zoltán, az MKE elnöke.

A résztvevők zömmel Pest megyéből érkeztek, Nógrádból: Kúrti Jánosné (Mátraterenye), Balláné Kollár Anna (Mátranovák), Szűcs Margit (BBMK) voltak jelen.

Az összejövetel célja:

A könyvtárosok helyzetének, problémáinak feltárásához, vizsgálatához Bartos Éva, a Könyvtári Intézet oktatási osztályának vezetője összeállított egy szempontrendszert. A programban ennek megtárgyalása, újabb vonatkozásokkal, az élő gyakorlat tapasztalataival való gazdagítása szerepelt. Ez a szempontsor a tervek szerint a minisztérium asztalára fog kerülni, hogy segítsen megalkotni a szakma jövőképét, olyan stratégiai tervet, amely a könyvtárosok felvetéseiből áll össze, és hozzájárul a képzés megújításához is.

A fő kérdéscsoportok:

- I. A könyvtáros képzés és „környéke”
- II. A könyvtáros közérzete, motiváltsága, elvárásai
- III. A szakmán belüli kommunikáció kérdései
- IV. A szakma kifelé irányuló kommunikációja

I. A könyvtáros képzés és „környéke”

Hogyan kerültek a résztvevők erre a pályára?

Sokan válaszoltak szívesen erre a kérdésre: volt, akít a kényszer vagy a véletlen vezetett, volt, akí családi indíttatásból, tudatosan készült.

A szakma gyakorlása során szükséges, elsősorban személyiséghez kötődő készségek, képességek mennyiben sajátíthatók el az oktatás során? Át tudják-e adni ezeket az oktatók?

Sajnos, a képzés során a preparált körülmények között nem adható el az a sokrétűség, ami a gyakorló könyvtáros munkáját jellemzi.

Az oktatás során nincs idő - nincs tér átadni a kommunikatív készségeket, a nagyon széles látókört, az állandó megújulás képességét, pedig mindezek „alapfelszerelése” a könyvtárosnak.

A továbbképzések igen fontosak - külföldi érdeklődés is mutatkozik, mivel más országokban nem szabályozták ezt a területet rendeleti úton, és a finanszírozás a kellenél bonyolultabb. A könyvtárosok fejlődésre vannak készítve, a problémát általában a „néhány” évvel nyugdíj előtt álló dolgozók jelentik, akiket nehéz meggyőzni arról, hogy számukra is fontos a megújulás.

A Könyvtári Intézetnek tervei vannak egy új képzési forma létrehozására, a felsőfokú és az asszisztensképzés közé beemelni a segédkönyvtáros fokozatot, így létrejönne egyfajta szakmai grádics.

II. A könyvtáros közérzete, motiváltsága, elvárásai

Mi volt az, ami vonzóvá tette a pályát?

Többen említették a szabadságot, ami pl. a pedagógus óra-és tantervével ellentétben az improvizatív képességek, az egyéni elképzelések, megoldások, személyes módszerek kibontakoztatását jelentette.

A könyvtáros, mint meghatározás, igen tág fogalom - a különféle problémák nem mindenkit érintenek ugyanolyan szinten.

Értelmiségi munkának tekinthető-e a könyvtárosság?

Nehéz ezt átérezni akkor, amikor a könyvtáros fizikai munkát (főleg állományrendezést) végez, de ezek a munkafolyamatok elidegeníthetetlenek a gyűjteményszervezéstől. Akár a feldolgozást, akár a tájékoztatást tekintjük, mindkettő alkotó tevékenység, új minőséget hoz létre. Az egzisztenciális gondok sajnos alapérzésként jellemzik a szakmát, Dippold Péter elismerte ezt, de ecsetelése meglehetősen megdő lett volna, ezért kérte a mellőzését. Mindenesetre leszögezhető, hogy a személyes érzéseken túl a szakma előrehaladását is veszélyezteteti - a dolgozók megpróbálnak inkább „jövdelmező” ismereteket szerezni, ha éppen nem hagyják el a pályát.

Nagyon sokrétűvé válik a munka - létszám gondokra is visszavezethetően - nincs idő az elmélyülésre sem, a specializálódásra még kevésbé. Különösen a városi könyvtárakban jelentkezik ez a probléma, hiszen az olvasók minél jobb ellátása, igényeik kielégítése igen sok szervezeti igényel.

III. A szakmán belüli kommunikáció kérdései

A szakmai fórumok eleget tesznek-e a küldetésüknek, megvalósít-e általuk az információk cseréje?

Sajnos, a „közrendű” könyvtárosnak általában ritkán van alkalma ehhez hasonló rendezvényeken részt venni, a szaksajtó olvasásától pedig többnyire elvonják a napi teendők.

IV. A szakma kifelé irányuló kommunikációja

Nagyon beszűkült a szakma kifelé irányuló kapcsolatrendszere, különösen a politikusokat tekintve kritikus a helyzet, de a tudományos élettel fenntartott kapcsolatok is problémásak, az Akadémiával is nagyon nehéz egyáltalán a kapcsolatokat felvenni. Azokból is nagy szükségünk van színes egyéniségekre.

Szűcs Margó titkárnő
MKE Nógrád Megyei Szervezete

Visszhang

Örömmel hallottuk, hogy több kisebb könyvtárban is megkezdődött a könyvtári állomány elektronikus feldolgozása. Néhány helyen, elsősorban ott, ahol iskolai könyvtár (Érsekvadkert, Nógrádmegyer) is van a Szírén programot használják. Több könyvtárban pedig a múlt évben nálunk bemutatott George könyvtári integrált rendszert használják. Pl. Vanyarcon, a salgótarjáni Arany János Iskolában, Varsányban, Nagyorosziban és a szintén salgótarjáni Beszterce lakótelepi könyvtárban. Szívesen vennénk, ha megosztanánk egymással a tapasztalatokat - jó és rossz tapasztalatokat egyaránt. Örömmel vennénk információkat más rendszerekről is, főként ha azok elérhetőek, megtekinthetők és ajánlhatóak lennének más könyvtárak számára is. Várjuk a visszajelzéseket, véleményeket!

A Kollégák figyelmébe ajánljuk a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának kiadványát: Tájékoztató a muzeális intézmények, a könyvtári, a közművelődési, a levéltári intézmények fenntartói és igazgatói számára „A kulturális szakemberek szervezett képzési rendszeréről, követelményeiről és a képzés finanszírozásáról szóló 1/2000. (I. 14.) NKÖM rendelet” végrehajtásához.

A füzetben megtaláljuk magát a rendeletet, illetve egy igen részletes útmutatót : kik jogosultak képzésre? Milyen jogok és kötelezettségek vannak a beiskolázással kapcsolatban? Hogyan kell elkészíteni a 7 éves továbbképzési tervet? Hogyan kell igényelni a képzési normatívát?... stb.

A kiadvány tartalmazza a 2002. márciusáig regisztrált programokat: a Közművelődési Akkreditációs Bizottságtól indítási engedélyt kapott képzési programokat és a Könyvtári Akkreditációs Bizottságtól indítási engedélyt kapott képzéseket. Terjedelmi okok miatt ezeket itt nem tudjuk közölni, de ha valakit részletesebben érdekelnek a különböző képzési formák, szívesen adunk felvilágosítást. Módszertani Osztály (32)416-777/118-as mellék.

AZ IDÉN IS VOLT KÖNYVFESZTIVÁL !

Ebben az évben is lehetőségünk volt ellátogatni a IX. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválra, amely április 18-21. között került megrendezésre. A rangos eseménynek a Budapest Kongresszusi Központ adott otthont. A fesztivált a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése és a Magyar Könyvtárosok Egyesülete közösen szervezte.

A négynapos rendezvénysorozat programjai közül meghallgattuk a Közgyűjteményi és Közművelődési Dolgozók Szakszervezet elnökének, Vadász Jánosnak az előadását. Itt a KKDSZ Javaslatai hangzottak el a kulturális alapszolgáltatások fejlesztéséhez.

A következő program kezdetéig a látogatók forгатagában próbáltunk a könyvespavilonok közelébe jutni és csemegézni a szebbnél szebb kiadványok között.

A Könyvtáros Klub programjai közül részt vettünk a határon túli magyar könyvtárakról szóló előadáson, amely az MKE, OSZK valamint a Könyvtári Intézet közös programja volt. Itt megfogalmazódtak a további feladatok, lehetőségek a kapcsolattartás érdekében.

A méregdrága büfé a hazai szendvics elfogyasztására kényszerített bennünket. Ez sem szegte kedvünket attól, hogy a szerény keretünkből néhány könyvet vásároljunk.

Az Olvasás Éve kapcsán még számos színvonalas műsor közül válogathattak az Idelátogatók. Volt CD ROM bemutató, író-olvasó találkozó, könyveddikálás, játékos idegennyelv-oktatás. A kiadók a legújabb kiadványokat is elhozták a kiállításra. A bemutatott alkotások közül sorsolással kedveskedtek a résztvevőknek.

Hazafelé megosztottuk az élményeinket és tapasztalatainkat. Fájó szívvel hagytuk ott a roskadásig tett könyvespolcokat. Reménykedünk, hogy egyszer akkor kosár telik meg könyvvel, mint amilyen nagy a könyv iránti szeretetünk.

Zalánfi Zsuzsa

SZÍNHÁZI VARÁZSLAT

Mikor jó egy színházi előadás? Ha annyira beleéled magad a színészek játékába, az általunk megjelenített korbá, időbe, hogy teljesen megfeledkezel arról, hol is vagy. Sajnos egyre ritkábban éljük át ezt a fantasztikus élményt. Nekünk, könyvtárosoknak ez sikerült március 18-án Mátranovákon. Igen, Mátranovákon, egy nógrádi kis faluban és nem Budapesten egy patinás, híres színházban. Mátranovákon, egy öreg művelődési ház színháztermében, ahol a helyi amatőr színjátszók elvarázsolták néhányunkat.

Az MKE Nógrád megyei Szervezete kihelyezett taggyűlést tartott Mátranovákon. A taggyűlés első része Szentmihályi Szabó Péter: Kiátkozott c. darabjának megtekintése volt. Sajnos kevesen jöttek el a könyvtárból, pedig munkaidőben és csak 300 Ft-ért (útiköltség) nézhettük meg az előadást.

Nehéz igazán írni arról a hangulatról, benyomásról, amit itt kaptunk nézve a darabot. Át kell élni, meg kell ismerni azt a csodát, amit ez a néhány fiatal elénk varázsolt. Egy remekül megrendezett, profi színházat teremtett Balláné Kollár Anna és a színészek, világozták, öltöztetők. Kik a segítők, kik is a színészek? Helyi fiatalok, akik főiskolán, egyetemen tanulnak. A segítők pedig elsősorban a „színészek” szülei. És ki is Balláné Kollár Anna? Könyvtáros, rendező, dramaturg és legfőképpen ennek a színjátszó csoportnak a szíve, a mozgatórugója, akit valamikor régen megfertőzött a színház. Milyen jó, hogy megfertőzte, mert adni tud az embereknek valami jót, valami igazán értékeset. Anna beoltja ezeket a fiatalokat a színház szeretetével. Lelkesek, szépek (pedig nem is sminkelnek, vagy azért?) és tudnak valamit, amit mi nem tudunk, csak érzünk. Nehéz volt a darab, nehéz, nagyon nehéz a szöveg. Mégis szinte hiba nélkül mondták, volt néhány kiemelkedő színészi alakítás is. Csodálatosan korhű jelmezekben, igazi díszletek között játszottak. A jelmezek egy része kölcsönzés, de rengeteg a saját készítés, szintén saját kezűleg készültek a díszletek is. Kis csapatunk vastappsal jutalmazta a nem mindennapi produkciót.

Az előadás után Anna köré gyűlve a „gyermekei” beavattak minket néhány kulcsszavakra is. Szerények, vidámak, aranyosak voltak. Állták az általunk feltett kérdésrohamokat, frappánsan kicsit visszafogottan válaszoltak. Amint elmondták egyikük sem készül erre a pályára, pedig ketten legalább, biztos, hogy megállná a helyüket a színészek között, ha még tanulnak is ezt a mesterséget. Anna meghívott minket az augusztus 20-án bemutatandó Néma leventére is. Akik ott voltunk és lehetőségünk lesz rá, biztos, hogy elmegyünk megnézni a következő előadást is.

Köszönet ezért a tartalmas, szép, mély benyomásokat érlelő délelőttért Annának és fantasztikus csapatának. Olyan élményben volt részünk, amely sokáig elkísér minket a nehéz mindennapokban. Nem kell drága pénzért Budapestre utazni, hogy kiváló színházi produkciót nézhessünk. Találkozunk augusztus 20-án Mátranovákon!

Holtai Zsuzsanna

Megjelenik: alkalmanként 45 példányban

Fk.: Balassi Bálint Könyvtár - MKE Nógrád Megyei Szervezete

Szerkeszti: Balassi Bálint Könyvtár Módszertani osztály

Cím: Balassi Bálint Könyvtár 3100 Salgótarján, Kassai sor 2.; Pf. 18

Telefon: 32/416-777 (20-as mell.)